

Abstrakt

Tato práce se zabývá vybranými zahraničními cestami české a rakouské šlechty ve druhé polovině 18. a na začátku 19. století a jejich vlivy a dopady. Kromě obecných pasáží pojednávajících o šlechtickém cestování v době od 16. do poloviny 18. století a výpravách uskutečněných ve sledovaném čase je pozornost věnována pěti osobám, jež byly na základě činnosti inspirované zkušenostmi získanými v cizích zemích rozděleny do tří skupin. První z okruhů představuje vytváření přírodně krajinářských parků v kontextu dobové filozofie a výprav do Velké Británie a německého prostoru, kde se pitoreskní zahrady objevily nejdříve. Vztah mezi cestováním a krajinářskou tvorbou druhé poloviny 18. a začátku 19. století je přiblížen prostřednictvím příkladu Jana Rudolfa Czernina z Chudenic a jeho parků v Krásném Dvoře, Jemčině, Chudenicích a Petrohradu či Aloise I. Josefa z Liechtensteina, jehož jméno je spjato s úpravami Lednicko-valtického areálu. Druhou skupinou jsou vědecky orientované cesty. Jako vhodný zástupce byl vybrán Leopold I. Berchtold z Uherčic, který během svého putování sbíral poznatky týkající se medicíny a aktivně pomáhal druhým. Třetí oblastí jsou aktivity související s hospodářstvím a průmyslem. V této části bude pozornost věnována výpravám Hugo Františka ze Salm-Reifferscheidtu a arcivévody Jana Habsburského, s jehož cestou Salm seznámil veřejnost v několika článcích. Studie si také klade za cíl zjistit, jak urozené cestovatele a podobu jejich cest ovlivňovaly osvícenství a romantismus a nakolik jsou tyto proudy spjaty s odkazy jednotlivých pobytů.

Pramennou základnu práce tvoří především cestovní deníky Jana Rudolfa Czernina, Leopolda Berchtolda a Salmovy přepisy poznámek arcivévody Jana. Kromě nich však byly částečně zohledněny také jiné archivní materiály vztahující se k činnosti vybraných osob a dostupná sekundární literatura.

Klíčová slova

šlechta – cestování – osvícenství – romantismus